

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 169/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rasismirikoksia käsitelleen työryhmän hajottamisesta ja rasisminvastaisen toimenpideohjelman toteuttamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Inka Hopsun / vihr. ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 169/2024 vp:

Vaatiko ministeri tosiaan valtiosyyttäjä Anu Mantilan vaihtamista työryhmässä ja millä perusteilla,

miten ja milloin rasismirikosten rangaistuksia koskevaa lainsäädäntöä aiotaan päivittää EU-tason sääntelyä vastaavaksi ja

mitä hallitus on tehnyt rasismin poistamiseksi tiedonantonsa mukaisesti?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Oikeusministeriössä arvioidaan EU:n rasisminvastaiseen puitepäättökseen liittyviä mahdollisia rikoslain muutostarpeita. Arviointia on ensivaiheessa suorittanut 27.11.2023 asetettu oikeusministeriön kansliapäällikkö Pekka Timosen perustama työryhmä. Kansliapäällikkö Timonen on sittemmin peruuttanut työryhmän toimeksiannon, missä yhteydessä todettiin, että työtä on tavoitteen saavuttamiseksi tarkoituksenmukaista jatkaa selvityshenkilön voimin. Tuossa yhteydessä käytiin keskustelua sekä työryhmän asettamisesta että sen toimeksiannon laajuudesta ja riittävydestä jatkovalmistelun pohjaksi. Valitun toimintamallin kannalta ratkaisevaa oli, että tämä arvioitiin nopeimmaksi tavaksi saada poliittisen valmistelun pohjaksi kaksi erilaista mutta yhdenmukaisin perustein valmisteltua vaihtoehtoa.

Oikeusministeriö asetti selvityshenkilöksi professori Sakari Melanderin, jonka tehtävänä on arvioida rasismipuitepäättöstä koskevan rangaistussääntelyn mahdolliset muutostarpeet rikoslaissa. Lisäksi selvityshenkilön toimeksianto pitää sisällään tarkentavia selvitystehtäviä koskien rikoslain nykyisten pykälien täsmentämistä. Toimeksiannon tarkentaminen oli tarpeen eri vaihtoehtojen saamiseksi, joita tarvitaan poliittisen ja oikeudellisen päätöksenteon tueksi. Selvityshenkilön selvityksen on määrä valmistua 30.8.2024, minkä jälkeen linjataan asian jatkovalmistelusta. Suomea EU-tuomioistuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa edustaa valtioneuvoston kanslia.

Valtioneuvosto on 31.8.2023 antanut eduskunnalle tiedonannon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa, jonka mukaan (s. 10) hallitus valmistelee Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelman jatkon hallitusohjelman pohjalta. Ohjelman laadinta, toimenpiteiden koordinaatio ja seuranta tehdään pääministerin ja valtioneuvoston kanslian johdolla.

Helsingissä 16.5.2024

Oikeusministeri Leena Meri

VN/13106/2024-OM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: